

Mario Vargas Llosa

Corabia copiilor

Ilustrații de Gabi Toma

Mario Vargas Llosa

Corabia copiilor

Traducere din spaniolă de
Raluca Davicenco

Ilustrații de
Gabi Toma

CURTEA VECHE

*Au umplut drumul ca un roi de albine albe.
Nu știi de unde vin. Erau pelerini foarte mici.
Aveau toiege de alun și mesteacăn. Și crucea pe
umăr; și toate aceste cruci erau în nenumărate
culori. Am văzut verzi, care trebuie să fi fost
făcute din frunze cusute. Sunt copii sălbatici
și neștiutori. Rătăcesc spre nu știi ce. Ei au
credință în Ierusalim. Eu cred că Ierusalimul
este departe și Domnul nostru trebuie să fie mai
aproape de noi. Nu vor ajunge la Ierusalim.
Dar Ierusalimul va veni la ei. La fel, și la mine.
Capătul tuturor lucrurilor sfinte
se află în bucurie.*

MARCEL SCHWOB,
Cruciada copiilor

(traducere, cuvânt înainte și note
de Mădălina Ghiu,
București, Tracus Arte, 2021)

1.

A fost odată ca niciodată
un bătrânel care în fiecare zi,
dis-de-dimineată, se așeza
pe o bancă dintr-un părculeț
din Barranco și privea marea.

Fonchito îl urmărea de la balcon, în timp ce se pregătea să plece la școală. Bătrânelul îl intriga: oare ce făcea el acolo singur, atât de devreme, în fiecare zi? Lui Fonchito îi era puțin milă de el.

Într-o bună zi, băiatul nu-și mai putu stăpâni curiozitatea. La puțină vreme după ce se trezi, și până să vină autobuzul care îl ducea la școală, ieși din casă și se îndreptă spre părculeț. Se așeză pe aceeași bancă pe care stătea bătrânul și, după un moment de șovăială, își luă inima în dinți și șopti cu sfială:

– Bună dimineața.

Vecinul de bancă întoarse capul și-l privi. Fonchito observă că pe chipul brăzdat de riduri luceau doi ochi încă tineri. Doi ochi atât de vii, încât păreau că au cuprins toate minunile nemaipomenite ale lumii. Părul bătrânului era ca neaua, la fel și sprâncenele, iar pielea obrajilor proaspăt bărbieriți era atât de albă, încât părea străvezie. Trupul foarte subțire și fragil îi dădea un aer fantomatic. Era îmbrăcat modest, însă cu mult gust: purta un costum gri, un pulover albastru, o cravată vineție strânsă într-un nod micuț și pantofi negri cam uzați, însă lustruiți cu luare-aminte. Pe chip i se citea înțelepciunea omului care știe o mulțime de lucruri.

– Salutare, tinere! îi răspunse bătrânelul cu o voce gingașă ca trilul de pasăre cântătoare.

– Eu locuiesc acolo, îi arată Fonchito casa cu degetul. Și vă privesc în fiecare dimineață în vreme ce aștept autobuzul care mă duce la școală.

Bătrânul încuviință, zâmbind.

– Și bănuiesc că ai vrea să știi ce caut eu pe banca asta în fiecare dimineață și de ce privesc marea cu atâta insistență. Am dreptate?

Fonchito încuviință bucuros din cap.

– Ei bine, vin să văd dacă a sosit corabia copiilor, îi răspunde domnul cu păr alb, măturând peste întinsul mării cu palma sa mare și subțirică, pe pielea căreia se ghiceau câteva vinișoare albastrii.

Fonchito privi și el spre mare, însă nu văzu nici urmă de corabie. Văzu numai spuma câtorva talazuri molcome și o pereche de pescăruși care pluteau pe aripile vântului deasupra oglinzii gri-verzui a apei. În acea dimineață cenușie, soarele refuza să-și arate fața, iar norii de plumb întunecau cerul.

– Nu văd nicio corabie, domnule..., îndrăzni Fonchito să spună.

– Nu o vezi fiindcă încă nu a venit în această dimineață. Probabil că, și dacă s-ar arăta, tu nu ai vedea-o. În schimb, eu o văd la fel de limpede cum te văd pe tine, răspunde zâmbind bătrânelul. Fiindcă nu toți oamenii merită să o vadă.

Când vezi corabia, e ca și cum ai primi o recompensă pentru ceva ce ai făcut. De pildă, pentru un mare sacrificiu.

Fonchito întoarse din nou privirea către mare. Nu, nu se vedea nicio corabie, numai o mică luntre de pescari care se îndrepta spre insule, legănându-se ușor pe valuri. Oare domnul acesta glumește? Sau o fi unul dintre acei bătrâni care au cam luat-o razna și nu știu unde se află?

– Dacă dorești, îți pot spune povestea acestei corăbii, îl auzi Fonchito pe bătrân. Ce zici, ți-ar plăcea?

– Firește că mi-ar plăcea! răspunse entuziasmat Fonchito. Însă acum nu am prea multă vreme, domnule! Doar până îmi vine autobuzul.

– Prea bine, atunci. Astăzi îți voi povesti începutul. De găsești că povestea mea nu e plictisitoare, mâine putem continua.

Bătrânul se opri pentru o clipă și, înainte de a începe, închise ochii de parcă ar fi vrut să călătorească cu gândul către epoca în care se petrecuseră toate cele din poveste.

– E o poveste foarte veche. Totul a început în secolul al XII-lea, imaginează-ți! Asta a fost în urmă cu nu mai puțin de nouă secole, hăt-depart, în Europa. Pe vremea aceea, religia era ținută la loc de mare cinste. Ai putea chiar spune că religia governa întru totul viețile oamenilor. Gândurile bărbaților și ale

femeilor se țeseau numai în jurul lui Dumnezeu, al diavolului, al păcatelor și al morții. Liturghiile, posturile, procesiunile și rugăciunile le ocupau o bună parte din zi. Grija cea mai mare a tuturor era să afle dacă, odată ajunși pe lumea cealaltă, aveau să intre în grădina raiului sau aveau să fie aruncați în hăurile infernului. Creștinii de pretutindeni visau să salveze Ierusalimul și toate târâmurile sfinte pe care pășise Mântuitorul Iisus Hristos și care căzuseră pradă musulmanilor. Așa au fost zămislite Cruciadele, niște expediții militare în care europenii se înrolau și apoi plecau spre Orientul Mijlociu ca să salveze Ierusalimul din mâinile maurilor. Așadar, acestea sunt împrejurările în care se petrece povestea mea. Curând după aceea, și aproape în același timp, în diferite locuri din Europa, precum în Germania, în Flandra, în Franța, în Savoia și în Italia, câțiva băieți și fetețe hotărâra să-i imite pe cruciați. O întâmplare cum nu s-a mai văzut vreodată. Cum or fi reușit ei să se înțeleagă și să pună treaba la cale, de vreme ce trăiau în țări atât de îndepărtate și vorbeau graiuri atât de diferite? Nimeni nu a aflat vreodată răspunsul la aceste întrebări și firește că peste tot se vorbea despre un miracol nemaipomenit. Așa era pe vremea aceea. Tot ce era greu de explicat ori de înțeles era pus pe seama supranaturalului. Iar în acest caz, cu atât mai mult. În veacurile acelea îndepărtate, comunicarea se făcea foarte greoi și lent. Popoarele își trăiau viețile de la un capăt la celălalt fără să vorbească între ele. Totuși, într-o bună zi, și aproape în același

timp, o sută, două sute, trei sute, mii de băieți și fete, mânați de un imbold fulgerător, hotărâra să-și părăsească familiile și căminele ca să pornească în pelerinaj către Orient, pentru a recuceri Ierusalimul. Spre deosebire de cruciați, care plecau la drum cu scuturi, cai, lănci, săbii, arcuri, săgeți, bâte și tot soiul de arme, copilații doreau să înfăptuiască marele miracol de a recuceri orașul unde murise Hristos numai cu rugăciuni, cântece și cuvântări. Se îmbrăcaseră cu toții în veșminte albe, pe care cususeră cruci. Țineau și în mâini niște cruci grosolane din lemn, meșterite de ei înșiși, împreună cu toiege în chipul celor pe care le foloseau păstorii ca să-și croiască drum printre buruienile drumului și să se păzească de lighioane. Pe atunci, Europa era plină de hățișuri, animale sălbatice, urși, lei, vipere și, în plus, năpădită de bandiți și tâlhari care jefuiau călătorii. Nu se știe câți dintre copiii care își doriseră să fie cruciați au murit prin codrii aceia, mâncați de fiare sau răpuși de boli, de foame sau de tâlhari.

– Îmi pare tare rău, domnule, dar mi-a venit autobuzul, îl întrerupse Fonchito mâhnit. Îmi pare așa de rău că nu pot să vă ascult povestea până la capăt...

– Nu te necăji, îl liniști bătrânul. Continuăm mâine, tot aici și la aceeași oră. Și poate vei avea norocul să vezi corabia copiilor. Asta, dacă hotărăște să se arate. Ai face bine să înfăptuiești ceva pentru care să ți se cuvină această onoare. Rămas-bun, tinere amic!

